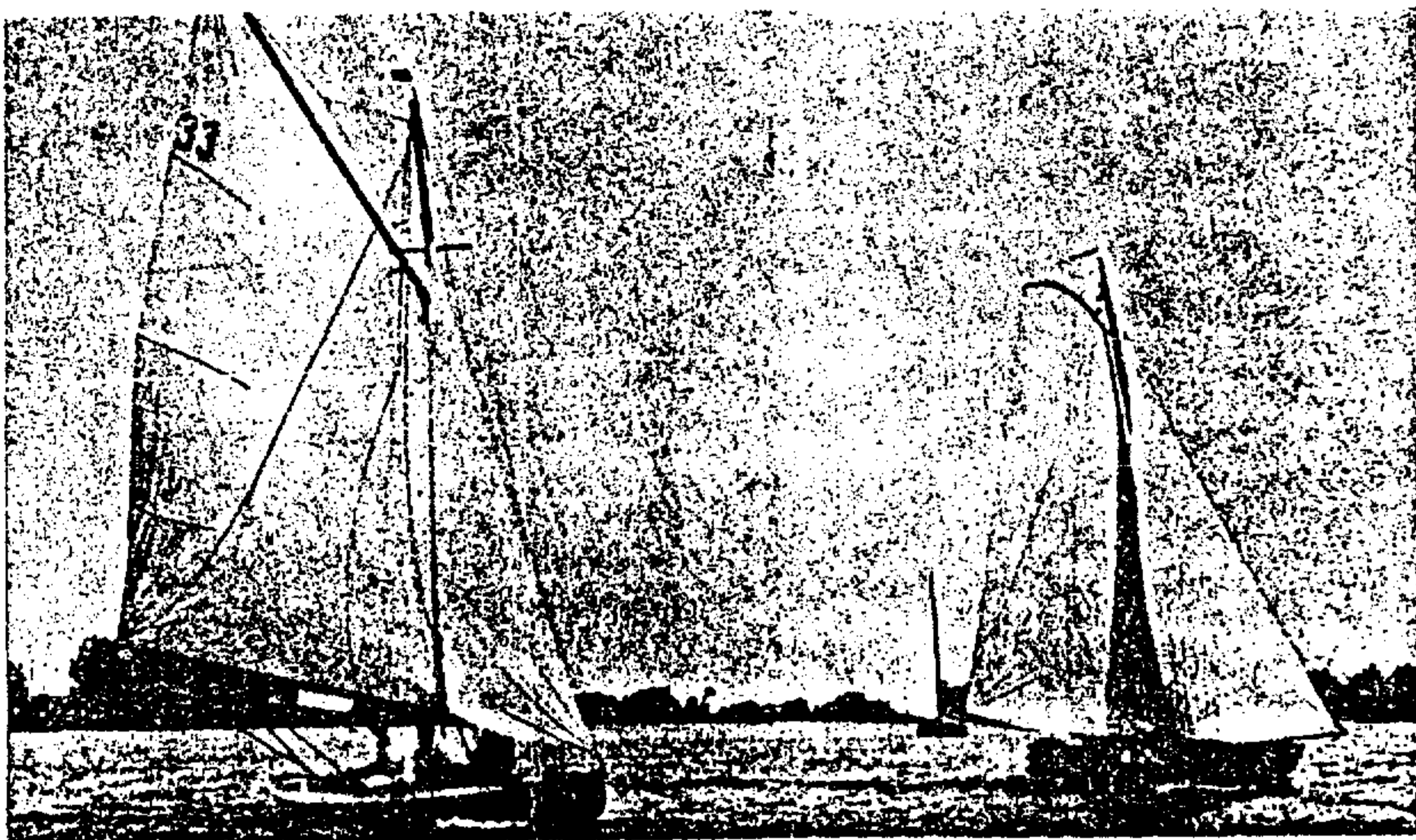

NIEUWSBRIEF
STICHTING VAN NEDERVEEN

*Handicapwedstrijden op de Kralingse Plas in 1925.
De Dreamland (nr. 33) van de heer Nederveen en de Lies van de heer Nagelkerken.*

ZESDE JAARGANG, NUMMER ZEVEN

Van de Voorzitter.

Beste Vrienden,

De Nieuwbrief die voor U ligt is vooral een verslag van de laatste Vriendendag, die gehouden is op 21 September jongstleden aan de Kralingse Plas in Rotterdam. Het was een geslaagde en zovovergoten dag: de lunchpauze op het terras gaf aan de dag een feestelijk tintje. Vele Vrienden van de Stichting hebben op die dag verstek moeten laten gaan omdat de convocatie voor de jaarlijkse Vriendendag enigszins laat was verzonden. Het Bestuur wil zich hiervoor graag excuseren. En bovendien is de oplossing voor de komende tijd snel gevonden. We spreken af dat voortaan de Vriendendag wordt gehouden ieder jaar op de zelfde Zaterdag van het jaar, namelijk de laatste Zaterdag van Mei. Het komende jaar valt de Vriendendag op Zaterdag 30 Mei. Als U de datum nu in Uw agenda noteert dan loopt U niet de kans de Vriendendag te moeten missen. De komende Vriendendag zullen we overigens organiseren in Middelburg.

Inmiddels is het onderzoek weer in volle gang. De zomer is altijd een periode waarin de genealogische activiteiten wat stil vallen. Maar het gaat weer zo hard nu, dat er zelfs al allerlei nieuws valt te melden. Zo is eindelijk een veel duidelijker zicht aan het ontstaan over de stamreeksen en hun onderlinge verband van Giessendam (U weet wel, die aanvangt met Janne van Nederveen) en Sprang-Capelle (die U vooral kent van Willem van Nederveen uit 1325). In de volgende nieuwbrief zal al dat nieuws gepubliceerd worden.

Op de laatste Vriendendag gingen meerdere deelnemers naar huis met het voornemen om de stamboom van hun eigen directe familie in beeld te brengen. Dit is heel belangrijk werk en de Stamboomcommissie staat U daar gaarne bij terzijde. Wilt U, zodra U een aanvang maakt met de stamboom-werkzaamheden de Commissie daar melding van doen?

Ruud N. Voorzitter.

Verslag van de Vriendendag 1991.

Op 21 September jongstleden vond wederom een zeer geslaagde Vriendendag van de Stichting van Nederveen plaats. Dit jaar troffen we elkaar aan de Kralingse Plas te Rotterdam. Bij de koffie na binnenkomst heette de Voorzitter Ruud Nederveen een ieder van harte welkom en hield zijn jaarrede. Senator Bob Nederveen lichtte hierna het stamboomonderzoek van de tak Rotterdam op voortreffelijke wijze toe aan de hand van het in de Nieuwsbrief gepubliceerde overzicht. Wegens afwezigheid van de Penningmeester Eric Nederveen is diens toelichting op het financiële verslag komen te vervallen. Kort voor de lunch was er gelegenheid om op het terras in de stralende zon aan het water met elkaar bij te praten. Na de lunch hield gastspreker de Heer Blom, Voorzitter van de Stichting Historisch Kralingen, een interessante voordracht over het ontstaan en het functioneren van het dorp en ambacht, thans Stadsdeel Kralingen en de Kralingse Plas. Vervolgens nam Senator Bob de genealogische draad weer op met een schitterend overzicht van de stand van zaken omtrent het het algemene stamboomonderzoek van de familie (van) Nederveen.

Tijdens de thee was er gelegenheid tot het stellen van vragen. Gevraagd werd naar de betekenis van de uitdrukking "land en weer", de grootte en juiste ligging van de Philips-hoeve, de huwelijks staat van Lijsbeth Nederveen (geboren 1782), de buitenlandse Nederveenen (die ondermeer te vinden zijn of waren in Canada, Zuid-Afrika en Australië) en de betaling van de jaarlijkse vriendendonatie per acceptgiro-biljet.

Tot slot liet Jan Nederveen uit Koog aan de Zaan een prachtige oude glasfoto van de Rotterdamse heibaas uit 1840 zien en las hij voor uit een goed bewaarde minnebrief. Na deze unieke presentatie sloot Voorzitter Ruud de Vriendendag 1991. Het was een evenzeer boeiende als informatieve dag geweest, die zich bovenal kenmerkte door gezelligheid. Tot volgend jaar!

Alexandra Nederveen, Secretaris.

Spreekbeurt tijdens de Vriendendag van de Stichting van Nederveen door Mr F.B.M. Nederveen op Zaterdag 21 September 1991 in Rotterdam-Kralingen over de familie-geschiedenis van Nederveen, jaarlijkse verslaggeving, 90/91.

In deze jaarlijkse verslaggeving maakte Senator Bob Nederveen een duidelijk onderscheid tussen het werk aan de stamboom enerzijds en het genealogisch onderzoek anderzijds; beide onderdelen zijn het afgelopen jaar in een stroomversnelling gekomen, zo meldde hij.

Alvorens het stamboomwerk in de verschillende groepen of "takken" van de familie te vermelden, te weten Dussen, Giessendam, 's-Hertogenbosch, Rotterdam, Woudrichem en Waalwijk, om nog maar niet te spreken over Delft, Helmond en Middelburg, deed hij eerst nog mededeling van enkele andere aangelegenheden van betekenis: In één van de Nieuwsbrieven is vermeld dat *Janne van Nederveen*, die we kennen uit het jaar 1420, uit het jaar 1439 en uit het jaar 1450, van zichzelf blijkt te heten *Jvr Johanna Willemsdr. van Couwenhoven*, getrouwd reeds vóór 1420 met *Jan Willemsz. van Nederveen*. Als weduwe gaat zij al vroeg door het leven als *Janne van Nederveen*, onder meer wordt zij in 1439 onder die naam beleend, samen met haar zoon *Jan Jansz. van Nederveen*, met een stuk land in Giessendam. Later trouwt zij *Adriaen Jansz. van Clootwijk*, zodat we haar in een oud kerkboek in Giessendam rond 1440 tegenkomen als *Jvr Janne van Clootwijk. Jan van Nederveen* voornoemd, de zoon van *Janne*, wordt in 1450 beleend met het Ambacht van Giessendam door de toenmalige Graaf van Holland, *Hertog Philips van Bourgondië*, terwijl in dat jaar in Giessendam de eerste *Philips van Nederveen* werd geboren...

Genealogische tijdschriften waarin de oude familie van Nederveen genoemd wordt zijn ondermeer: Het "Genealogisch Tijdschrift voor Midden en West Noord-Brabant" van Piet Sanders, "Ons Voorgeslacht" waarin Cees Slijkerman over de familie Nederveen schrijft, "De Nederlandsche Leeuw", "De Brabantsche

Leeuw", "Taxandria" over oude Brabantse Nederveen-gegevens, en "De Heraut". "Nu we zeker weten en ook op deze Vriendendag weer zullen aantonen, dat we van die oude riddermatige familie Nederveen uit de Middeleeuwen afstammen, worden deze periodieken van grote betekenis voor ons genealogisch werk.", aldus Bob Nederveen tijdens zijn inleiding over deze zeer oude gegevens. Nog een laatste historisch gegeven: Heilig Kruisavond Ascencion in 1325, de datum waarop *Willem van Nederveen* beleend wordt met het Ambacht van Nederveen valt in September en niet in Mei, zoals we vroeger abusievelijk hebben gelezen. En tenslotte maakte Bob Nederveen nog melding van een nieuwe Nederveen: hij vond dat in 1482 ene *Wouter Willemsz. van Nederveen* in leven was. Wellicht vindt hij spoedig een plaats in de stamreeksen.

"De tak Rotterdam gaat hier vóór, omdat de familie bijeen is gekomen in Kralingen-Rotterdam. In 1843 stond er een huis in Kralingen van de familie Nederveen met het familiewapen in de gevel. En als dat waar is dan wordt dat meteen een aanwijzing dat de familie Nederveen uit Rotterdam zijn geschiedenis kan terugvoeren naar de oude familie van Nederveen uit de Middeleeuwen en behoeven wij door speurwerk dit van bewijzen te voorzien. Dit hebben we gedaan, ofschoon het niet eenvoudig was:

1. de tak Rotterdam is een betrekkelijk jeugdige tak, die aanvangt rond 1800 en die ontspringt aan de tak Giessendam-Buitendams en Giessen-Oudekerk;
2. de tak Rotterdam kent drie fasen: de heibaas en oprichter, zijn nazaten in thans vijf generaties en zijn voorgeslacht dat hem middels de tak Giessendam herleidt naar de hoofdtak te Giessen-Oudekerk.
3. De oprichter van de hei-maatschappij, de heibaas *Cornelis Nederveen*, en zijn vier zonen vormen de kern van de tak Rotterdam, die intussen op hoofdlijnen bekend is.

Het nieuws is dat het geraamte van de tak Rotterdam onlangs gereed gekomen is. En nu wordt de hulp van de Rotterdamse familie ingeroepen om alle gegevens

boven tafel te krijgen. In de laatste Nieuwsbrief vinden we een aantal gegevens over de tak Rotterdam die nader aangevuld moeten worden: *Cornelis Nederveen*, gedoopt in Giessen-Oudekerk op 9 Maart 1806, gestorven als heibaas op Kralingen op 19 Februari 1880, trouwde in Alblasterdam op 20 Maart 1830 met *Maria Sophia Goedhart*, geboren aldaar op 14 Juni 1806. De personalia van deze Cornelis zijn gepubliceerd in de Nieuwsbrief van September 1991. Ook zijn nazaten, vier zonen, worden daar opgesomd, zij het nog onvolledig: Cornelis, Leendert, Pieter en Marinus. Terwijl de laatste twee pas in Rotterdam in de periode 1840-1847 ons bekend worden. En in deze periode kunnen we spreken van een aanvang van de tak Rotterdam. Nazaten van Pieter, de derde zoon, zullen spoedig worden gepubliceerd in één van de volgende uitgaven van de Nieuwsbrief. We kennen Pieter vooral dankrij zijn bijnaam "Piet den Duvel", die in onrustige tijden beter dan de politie de rust op Kralingen kon handhaven. "Kralingen is gebouwd op de palen van Nederveen.", zei men vroeger in Rotterdam...

Veel dank aan de familieleden uit de tak Rotterdam voor de vele gegevens die van die zijde ontvangen werden inzake de genealogie van Nederveen, voor wat de tak Rotterdam aangaat. We noemen hier Cees uit Barneveld, Leo uit Slochteren, Anton en zijn Ouders uit Rotterdam (zij hebben zelfs een compleet stamboomdeel geleverd), de families Nederveen uit Koog aan de Zaan, uit Arnhem, uit Enschede, uit Giessendam, uit Krimpen aan de IJssel en nog anderen. Gaarne spreken we daarover dankwoorden, omdat deze hulp onmisbaar is bij het uitwerken van een stamboom.

In 1782 is gedoopt *Lijsbet Nederveen*, zij is de Moeder van onze *Cornelis* voornoemd, en dochter van *Jan Cornelisz Nederveen*, gedoopt te Giessen-Nieuwkerk op 23 Mei 1748 en zoon van *Cornelis Teunis Nederveen*, geboortig van Giessen-Oudekerk in 1720, die een zoon is van *Teunis Leenderts*, die geboortig is van Giessendam in de periode 1680-1690 en in 1707 in Giessen Oudekerk huwde met

Huibertje Klop, geboortig van die plaats. Deze afstamming van *Cornelis Nederveen*, de oprichter van de heimaatschappij brengt ons tevens bij de koppeling van de takken Rotterdam en Giessendam. Immers, *Teunis Leenderts* kunnen we de stamvader van de Rotterdamse Nederveenen noemen, terwijl hij een broer is van *Arien Leenderts*, die we kennen als de stamvader van de Giessendamse tak. Voilà, hiermee is de koppeling een feit.

Nieuws over de afstamming na koppeling van de takken Rotterdam en Giessendam is, dat de vader van *Teunis* en *Arien* ons bekend is als *Leendert Teunis* (hij was gehuwd met *Jaepje Ariensdr.* wiens zuster *Ariaentje Ariensdr.* met *Arien Ariensz. Nederveen*, geboren in Giessendam rond 1650, trouwde). Deze *Leendert Teunis* is de zoon van *Teunis Ariens* (hij is in de Cohieren ook genoemd: *Teunis Arien Willems*), die derhalve de zoon is van *Arien Willems Nederveen*, die bij ons welbekend is uit een acte uit 1654, opgemaakt in Bergambacht, waarin hij als overleden voorkomt. Daarmee zijn afstamming van en aansluiting bij de ons bekende "hoofdgroep" heel duidelijk aangetoond.

Overigens, dat we na deze vondst nog verder terug kunnen gaan toont onderstaand beeld:

1. *Willem Adriaenszn van Nederveen* - 1543/1553/1561 Giessendam-Buitendams, bekend met zijn weer en zijn huis; wiens vader is:
2. *Arien Willems van Nereven* - bijgenaamde 'de oude', omdat hij op latere leeftijd in de Cohieren wordt opgemerkt, namelijk pas in 1627; wiens vader is:
3. *Willem Arien Willems en Pieter Ariens* - gezien in 1597, 1626, 1627 en 1638, de laatste overigens als de stamvader van de tak 's-Hertogenbosch; wier vader is:
4. *Arien Willem Nederveen* - genoemd in een acte uit Bergambacht, waarin hij als overleden beschreven is en bij leven gehuwd was met *Ariaentje Leendert Aerts Bas*;
5. *Leendert Ariens Nederveen* en *Teunis Ariens Nederveen* en *Arien Ariens Nederveen* - *Teunis Ariens* is dan de vader van *Leendert Teunis*, die de vader is van *Teunis Leenderts* en *Arien*

Wilslagen
Wilslagen

Leenderts, stamvaders van de takken Rotterdam en Giessendam." Zo hield Bob Nederveen zijn aandachtig luisterende publiek voor.

Hij wees voorts nog op het volgende:

- Willem Adriaenszn en zijn nazaten kennen we uit het rapport "Nederveen II";
 - Leendert Ariens en Arien Ariens worden rond 1666 met hun achternaam Nederveen waargenomen;
 - Willem Arien is gezien als Willem Arien Willems in de Cohieren van Giessendam;
 - en
 - Teunis Arien is gezien als Teunis Arien Willems in de Cohieren van Giessendam.
- Voor het eerst in de geschiedenis van het familie-onderzoek zijn hier nu de drie takken, namelijk die van Giessendam, 's-Hertogenbosch en Rotterdam gekoppeld en dat is voorwaar een belangrijke doorbraak.**

Vanaf de Viersprong had men ca. 1875 dit gezicht in de Hoflaan. Rechts de in 1842 in gebruik genomen Hoflaan-kerk. Op de voorgrond agent van politie C. Nederveen. De Hoflaan was genoemd naar het Hof of Slot Honingen, waarvan de ruïne in 1672 is afgebroken.

Jaarrede van de Voorzitter van de Stichting van Nederveen, gehouden op Zaterdag 21 September te Kralingen, Rotterdam.

Mijne Dames en Heren, beste Vrienden,

Gaarne heet ik U vandaag welkom in Kralingen voor de vijfde bijeenkomst van de Vrienden van de Stichting van Nederveen. Wisselen jaarlijks van locatie voor de Vriendenbijeenkomst. En telkens tracht het Bestuur een plaats uit te kiezen die een bijzondere betrokkenheid heeft met de geschiedenis van het geslacht (van) Nederveen. Bezochten wij eerder Giessendam, Sprang-Capelle, Breda en Dussen, omdat in die plaatsen de geschiedenis van de Familie van Nederveen teruggaat tot enkele eeuwen geleden, het bezoek aan 's-Hertogenbosch is meer in de lijn met het bezoek van vandaag in Kralingen: de betrokkenheid van het geslacht Nederveen dateert hier eerst uit de vorige eeuw. De ouderdom van de geschiedenis die Nederveen schreef in Kralingen, lijkt overigens ook als in 's-Hertogenbosch, omgekeerd evenredig aan de mate van kleurrijkheid ervan. Vandaag zult U over Piet den Duvel en zijn positie in het Kralingse nog veel vernemen. Ondertussen maak ik graag van de gelegenheid gebruik om nader in te gaan op het reilen en zeilen van de Stichting.

De Stichting van Nederveen is in het jaar 1984 opgericht en gevestigd in Geertruidenberg. De onmiddellijke aanleiding van de oprichting was gelegen in het feit dat de genealogische verzameling, het geslacht van Nederveen betreffende, en die bijeen was gebracht door de Senator Bob Nederveen, mijn Vader, van een omvang werd dat een beheer in handen van een bredere kring betrokkenen wenselijk werd. Het verzamelen van de genealogische gegevens had ook contacten voortgebracht met Nederveenen die wij niet uit familierelaties kenden. In dit verband is de anecdote van de ontmoeting met Ronald Nederveen uit Giessendam memorabel. Om reden van studie bevonden mijn Vader en ik ons weer eens op het Centraal Bureau voor

de Genealogie te 's-Gravenhage. Het is daar de gewoonte om bij de portier een register van bezoekers te tekenen. Wie schetst onze verbazing daar in dat register een melding te lezen van nog een Nederveen die er die dag aanwezig is om genealogische gegevens te verzamelen van het geslacht waarvan wij allen de naam dragen. Een kennismaking volgde snel en natuurlijk volgde ook een levendige uitwisseling van gegevens. Een proces dat zich tot op de dag van vandaag voortzet.

Bij het oprichten van de Stichting werd de onmiddellijke aanleiding ook als doel geformuleerd: de geschiedenis van de Familie (van) Nederveen nader te onderzoeken. Maar tevens formuleerden de oprichters nog een doelstelling voor de Stichting: het bevorderen van de contacten tussen de verschillende groepen, familiegroepen onderling. Formeel is de doelstelling van de Stichting als volgt geformuleerd: De Stichting heeft ten doel: de geschiedenis van de familie (van) Nederveen nader te onderzoeken, genealogische navorsing te verrichten en te begeleiden, documenten, bescheiden en voorwerpen terzake te vergaren en te beheren, de resultaten van het onderzoek en de navorsing ter beschikking van familieleden en andere belangstellenden te houden, de contacten tussen familieleden en cum suis zoveel mogelijk te bevorderen, alle gewenste inlichtingen over de familie-geschiedenis te verschaffen, één en ander in de ruimste zin van het woord.

Het Bestuur meent met de vriendenbijeenkomsten, het periodiek en de onderzoeksactiviteiten vorm en inhoud aan de opdracht van de Stichting te geven. Toch is het een voortdurende zorg van het Bestuur om de betrokkenheid en warme belangstelling die het telkens ondervindt voor de Stichtingsactiviteiten op bijvoorbeeld de Vriendendagen, maar zeker ook in tussentijdse contacten, een praktische uitwerking te geven. Als U op het Colofon van de Nieuwsbrief kijkt, ziet U dat een betrekkelijk kleine groep actief is. Het Bestuur wil er vandaag de aandacht op vestigen dat initiatieven om de doelstelling van de Stichting nadere invulling te geven zeer op prijs worden

gesteld. Er ligt nog altijd een enorme puzzle te wachten: het genealogisch onderzoek heeft zich, logischerwijze, geconcentreerd op stamreeksen. Dat wil zeggen dat van de familiegroepen die wij meenden te kunnen onderscheiden telkens de vader van de vader van de vader &c. hebben geprobeerd te zoeken. En deze gezamenlijke inspanning heeft ertoe geleid dat we van allen die hier vandaag bijeen zijn kunnen aangeven hoe de relatie met de familie, of nu kan ik beter zeggen: met het geslacht (van) Nederveen in elkaar steekt. En daarbij is bijzonder opmerkelijk dat we al die relaties tenslotte kunnen herleiden tot Willam Nederveen, die in de leenkamerarchieven van de Nassause Domeinraad, op Kruisverheffingsavond in het jaar 1325 wordt beleend met een stuk land in de Langstraat. En waardoor wij kunnen zeggen dat, tot het tegendeel anders uitwijst, deze vergadering uit uitsluitend leden van één familie bestaat. De belening van deze Willem vond overigens plaats in Geertruidenberg, om welke reden we gemeend hebben de Stichting daar ook statutair te vestigen. In deze ene grote familie onderscheiden we ondertussen wel verschillende groepen: we spreken immers van de groep Dussen, Giessendam, Zeeland en Rooterdam, die vandaag bijzonder in de belangstelling stat, Delft en 's-Hertogenbosch. Ik ben dan verre van volledig en bovendien kunnen in de toekomst zich nog meerdere groepen formeren. De ons bekende groepen hebben thans allen een min of meer sluitende stamreeks. Maar in de naaste toekomst is het heel belangrijk om per groep, waarvan we immers de stamvader kennen, een genealogie of stamboom op te stellen. Daarin komen derhalve alle leden van die familiegroep in hun onderlinge relaties voor. Het is deze taak die opgedragen is aan de Stamboomcommissie van de Stichting. En idealiter zorgt iedere groep in de familie voor de bijdragen die deze omvangrijke gegevens ordelijk in kaart brengen.

Het Bestuur wil in de komende jaren ervoor zorg dragen dat er een publicatie tot stand komt waarin we de genealogie van de gehele familie Nederveen beschrijven, met hun voorgeslacht.

Daarmee beschrijven we wellicht 700 jaar familiegeschiedenis.

Het onderzoek naar de oudste geschiedenis van het geslacht Nederveen gaat ondertussen gewoon door. Dit is niet alleen wetenschappelijk een bijzonder lastige affaire, daarmee zijn ook kosten gemoeid om professionele assistentie bereid te vinden gespecialiseerde deelopdrachten in dit onderzoek uit te voeren. Het Bestuur meent op de medewerking van de onderscheiden familiegroepen te mogen rekenen. Concreet gesproken betekent dit dat het noodzakelijk is dat de verschillende groepen onderling de daartoe noodzakelijke middelen beschikbaar willen maken. Ik stel U daarom nu voor om per familiegroep f 1.000,- te collecteren. Daarmee kunnen de hindernissen in het genealogisch onderzoek, met name naar de oudste geschiedenis van ons geslacht, worden geslecht, terwijl bovendien de voorbereidingen kunnen worden getroffen voor de beoogde publicatie.

Dames en Heren, deze bijeenkomst is bedoeld om U te informeren over de gang van zaken in het genealogisch onderzoek en de hindernissen die wij op die weg ondervinden. Maar tevens en vooral zijn wij vandaag bij elkaar om reden van gezelligheid en om elkaar nader te leren kennen. Wij, als leden van het geslacht Nederveen onderscheiden ons in twee opzichten van andere oudere geslachten in Nederland: wij zijn er toch laat achter gekomen dat het geslacht zich zo ver terug in de geschiedenis laat traceren, en voorts dat dit geslacht het enige is van die naam. Mede om deze twee redenen heet ik U volgaarne vandaag hartelijk welkom.

Ruud Nederveen.